

Τέλλ, οἷ ἡ ἡρωϊκὴ ἄρνησις πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν τῶν δεσποτῶν τῆς Ἑλβετίας ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀφῆρη ἐπαναστατικοῦ κινήματος, δι' οὗ ἡ πατρίς του ἀνεκτίηαστο τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς (1307 μ. Χ.) Πολλῶ πρὶν ἢ ὁ μέγας Γερμανὸς ποιητῆς Σχίλλερ δραματοποίησεν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἦσαν δημοτικώταται αἱ διηγήσεις περὶ τοῦ ὤμου τυράννου Γέσσερ, περὶ τοῦ πύλου αὐτοῦ πρὸ τοῦ ὁποίου ὤφειλον ν' ἀποκαλύπτωνται οἱ διαδάται καὶ περὶ τῆς ὑπερηφάνου παρακοῆς τοῦ φιλελευθέρου ὄρεινου. Καίτοι δὲ τὸ ἐπεισόδιον τοῦ μύθου, ὅπερ θεθὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ τέκνου του διατάχθη νὰ τοξέσῃ ὁ Τέλλ ἐφάνετο ὅπως δῆποτε πλησιάζον μᾶλλον πρὸς τὸν μῦθον παρὰ τὴν ἱστορίαν, ὅμως ἄπασαι αἱ διηγήσεις αὗται μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν τῶν ἐθεωροῦντο αὐθεντικαί, καὶ περιλαμβάνοντο ἕως ἐσχάτων ἐν ταῖς ἱστορίαις τῆς Ἑλβετίας.

Τὸ γεγονός εἰς ὃ ὀφείλει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἡ ἐλβετικὴ ὁμόσπονδος πολιτεία ἰκανοὶ ὑπεστήριζον μέχρι τοῦδε ὅτι παρεμορφώθη, ἀναμιχθὲν ἐνωρὶς μετὰ μύθων καὶ συγχισθὲν μετὰ διαφόρων τοπικῶν παραδόσεων. Πᾶσαν δὲ περὶ τῆς γνώμης ταύτης ἀμφισβολίαν αἶρει νομίζομεν τὸ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1877 ἐν Ἀϊλθρον ἐκδοθὲν σύγγραμμα τοῦ Ἑλβετοῦ καθηγητοῦ Ε. Α. Ρόχολτς (Rochholz) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν: *Ὁ Τέλλ καὶ ὁ Γέσσερ ἐν τῷ μύθῳ καὶ τῇ ἱστορίᾳ*, οὗ συμπλήρωμα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἕτερον ἔργον τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως περὶ τοῦ Γέσσερ, πρὸ τινος μόλις δημοσιουθέν.

Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ ἀποδείκνυται πειστικώτατα ὅτι ὁ Τέλλ εἶναι μυθικὸς ἦρωας, κοινὸς εἰς πολλοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης. Εἰς Ἑλβετίαν ὅμως ἰδίως φαίνεται ὅτι ὁ περὶ τούτου μῦθος μετηνέχθη ἐκ Σκανδιναβίας. Ἀνάγεται δὲ καὶ ὁ μῦθος οὗτος εἰς τοὺς ἠλιακοὺς, ὁ δὲ Τέλλ, ἀντὶ ἡρώος τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος αὐτοῦ ὑπερασπίζοντος, ἀνακτάται τὴν ἀρχικὴν καὶ ἀληθῆ αὐτοῦ σημασίαν· εἶναι προσωποποιήσις τοῦ ἡλίου, εἶδος τοξότου Ἀπόλλωνος τῶν βορείων λαῶν. Ὁ μῦθος περὶ τοῦ μύθου ὕπερ κατὰ τὴν τυραννικὴν διαταγὴν ἐτόξευσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰδίου παιδός, ὅστις δύναται δικαίως νὰ ταχθῇ μετὰ τῶν ὠραιότερων δραματικῶν θέσεων ἐξ ὧν ἡ φαντασία τοῦ λαοῦ ἐπενόησεν, ὁ μῦθος οὗτος ἀνευρίσκειται παρ' ὅλοις σχεδὸν ταῖς λαοῖς τοῦ κόσμου, ἀντικαθισταμένου μόλις ἐνίστη τοῦ μύθου διὰ κάρου, ἢ δακτυλίου ἢ νομίσματος.

Ἄλλὰ πῶς ὁ ἐλβετικὸς λαὸς συνεχώνευσεν τὸν μῦθον τοῦτον μεθ' ἑνὸς τῶν σπουδαιωτάτων συμβάντων τῆς ἱστορίας αὐτοῦ; Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἄνω μνημονευθέντος συγγράμματος ἐξηγεῖ τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τινος ἐγχωρίου παραδόσεως. Ἐν τῇ χωρίῳ τῆς Ἑλβετίας ὑπάρχει παρεκλήσιον, τῶν πρῶτων Τέλλ ἐπωνομαζόμενον. Εἰσὶ δὲ οἱ τρεῖς

Τέλλ ἦρωες πάτριοι, περὶ ὧν ὁ λαὸς πιστεύει ὅτι κοιμῶνται ὑπὸν αἰώνιον, καὶ ἐξυπνῶσιν ὁσάκις ἡ Ἑλβετία διατρέχει κίνδυνον μέγαν, ὅπως σώσωσιν αὐτήν. Ὁμοίως παραδόσεις ἔχουσιν ἄπαντες σχεδὸν οἱ λαοὶ, καὶ ὁ ἡμέτερος ἔτι, ὅστις πιστεύει ὅτι εἰς ἀπόκρυφόν τι τῆς ἀγίας Σοφίας ὑπόγειον εὐρίσκειται ὁ μαρμαρωμένος βασιλεὺς, ὁ τελευταῖος τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων, ὅστις ὅταν σημάνῃ ἡ ὥρα θὰ ἐξυπνήσῃ ὅπως διώξῃ τοὺς ἀπίστους μέχρι τῆς Κόκκινης Μηλιᾶς καὶ ἀποδώσῃ εἰς τὸ ἑλληνικὸν κράτος τὴν προτέραν αὐτοῦ λαμπρότητα. Ἐνεκα λοιπὸν τῆς παραδόσεως ταύτης, ὁσάκις συνέβαινε ἐπανάστασις τις τοῦ λαοῦ, οἱ ἐπαναστάται ἀδελφοποιοῦμενοι ἐτίθεντο ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν τριῶν Τέλλ, ἢ ἀπλῶς ἐπωνομαζόντο ἄπαντες Τέλλ. Τοιαύτας ἐπαναστάσεις ἀναφέρει ἰκανὰς ἡ ἱστορία τῆς Ἑλβετίας, δι' ἣ οὐδόλως ἀπίθανον ὅτι ἡ σημαντικώτατη τούτων ἀπεδόθη κατόπιν εἰς ἓνα μόνον ἦρωα. Ὁ ἦρωας οὗτος δὲν εἶναι πλέον Τέλλ, ἢ προσωποποιήσις τοῦ ἡλίου· εἶναι ἡ προσωποποιήσις τοῦ λαοῦ. Οὕτως ἡ Ἑλβετία οὐδὲν ἀπόλλυσι, καταδειχθέντος τοῦ ἀνυπάρχοντος τοῦ πρωτίστου αὐτῆς ἡρώος· εἰς τὴν θέσιν τοῦ Τέλλ, διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀνδρείας ἐκδιώκοντος τοὺς τυράννους τῆς πατρίδος του, ἡ ἱστορία ἀναβιδάζει νῦν τὸν λαὸν ἀνακτώντα μόνον ἀπ' ἐαυτοῦ τὴν ἰδίαν ἐλευθερίαν.

Ἐν Μονάχῳ.

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τὰ παράσημα ἀπονέμονται ἐν Ἑλλάδι μετὰ τσαυτῆς σπατάλης, ὅστε ἀπόλεσαν σχεδὸν πᾶσαν ἀξίαν. Ἴνα μάθῃ τις τὸν λόγον τῆς τοιαύτης τοῦ φέροντος παράσημον διακρίσεως, πολλὰκις πρέπει νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν τὸν ἴδιον. Περὶ τούτου οὐδαμῶς ὁ Ἕλληνας ἀπατάται, ὡς δὲν ἀπατάται καὶ τὸ μικρὸν παιδίον, καλῶς ἐπιστάμενον ὅτι τὸ κήρινον ἀγαλμάτιόν του ὑπάρχει κενὸν καὶ εὐθραυστον· καὶ ἐν τούτοις ἐν τῷ παρασήμῳ τούτῳ ἔγκειται τὸ καύχημα καὶ ἡ εὐφροσύνη τῆς καρδίας του.

Σὺν τῇ ματαιοφροσύνῃ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιδείξεων ἐπιπολάζει ἐν Ἑλλάδι καὶ ψευδὴς τις ὑπερηφάνεια περὶ κοινωνικῆς θέσεως.

Ἡ πρόληψις, οὕτως εἰπεῖν, αὕτη, ἐπικρατεῖ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατωτάτην τάξιν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, σπουδαίως δὲ παρακωλύει τὴν ὕλικὴν πρόοδον τοῦ τόπου. Ἐν Κίνα ὁ ἰδιαιτερός ὑπηρετῆς εὐπατρίδου οὐδέποτε συγκατατίθεται νὰ συλλέξῃ ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ κυρίου του τὰ τεμάχια διαρραγέντος ποτηρίου, ἀλλὰ καλεῖ πρὸς τοῦτο τὸν τῆς οἰκίας ὑπηρετην. Τοιαῦται ἀνοησίαι ἐπικρατοῦσι καὶ ἐν Ἀθήναις. (Κάρολος Τάκερμαν).